

meget stort Navn paa Forsøgsvæsenets Omraade — Folk f. Eks., der ligefrem har dannet Kvægstammer, som har staaet gennem 25 Aar, eller hvis Ejendomme har været saakaldte Mønstergaarde paa forskellige Omraader —, men som er gaaet i Stykker paa deres Landbrugsbedrift. Det kan ikke nytte at lade den Slags Folk faa med denne Sag at gøre, saa bliver det en meget kostbar Historie. Det behøver Foranstaltningen nemlig ikke at blive for Staten, for Jorden er ganske vist ikke, hvad man i Almindelighed kalder god Jord, men 20,000 Kr. er heller ikke nogen særlig stor Forpagtningsafgift af 1,000 Tdr. Land Agerjord. Driften maa kunne betale sig. At Forsøgene koster Penge, er noget andet, men hele Overtagelsen af Gaardene og Driften af dem, behøver ikke at blive kostbar. Det kan derimod blive en dyr Historie, dersom de Folk, der faar med Sagen at gøre, ikke er virkelige Praktikere, men kun Teoretikere.

Jeg skal slutte, som jeg begyndte. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Ruds Vedby i den Tanke, som det ærede Medlem fra Køge jo ogsaa delvis har givet sin Tilslutning, at vi skal vedtage Lovforslaget i en saaledes begrænset Affattelse, at vi overtager Gaardene nu om 17 Dage og saa træffer en midlertidig Ordning saa fornuftig som mulig, men udskyder hele Spørgsmaalet om Organisationen af disse store Landejendommers Drift og Forsøgsmejeriets Oprettelse til et senere Tidspunkt. Dette Spørgsmaal bør behandles i et Udvalg, som ikke har til Opgave at fare let hen over Sagen, men at fordybe sig i alle Enkeltheder, for det er af denne Ordning, Resultatet vil afhænge, og griber man fejl i Begyndelsen, vil det hævne sig meget i Fremtiden. Med disse Ord skal jeg anbefale et saaledes ændret Lovforslag til hurtig Fremme her i Tinget.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Jeg skal indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger, thi Fremtidsplanens Gennemførelse skal jo udskydes, og saa kan man ogsaa udskyde Forhandlingerne derom.

Det ærede Medlem fra Ruds Vedby (Svendson) mente, og det blev gentaget af den sidste ærede Taler, at Lovforslaget var kommet for sent. Det indrømmede jeg ved Fremsættelsen, og jeg sagde ogsaa, hvorfor det blev forelagt saa sent, navnlig fordi jeg til at begynde med havde den Tanke, at det var ønskeligt netop at udstykke disse Gaarde, men ganske vist kun, hvis det kunde ske efter den Lov om Salg

af Jord i offentligt Eje, som jeg har bragt i Forslag; da jeg saa, at dette Forslag ikke kunde blive vedtaget, tænkte jeg imidlertid straks, at saa maatte vi bruge Gaardene paa en anden Maade, idet jeg mener, at der ikke er nogen Grund for Staten til at beholde dem, naar de skal bortforpagtes, og jeg, ligesom for Resten ogsaa de Medlemmer, der har talt i Dag, ikke ser nogen Grund for Staten til i dette Øjeblik at sælge disse Gaarde. Dette er Grunden til, at Lovforslaget er kommet saa sent frem, som det er. Det er nu i og for sig ikke kommet for sent frem til at kunne blive vedtaget i den Skikkelse, som her nærmest er anbefalet, at man blot tager § 1 og § 3; det kan jo hurtig vedtages.

Ved Loven af 1899 blev det bestemt, at Gaardene ikke skulde sælges, før Forpagtningskontrakterne var udløbet, altsaa i dette Aar, men samtidig blev det bestemt, at Landbrugsministeriet kunde bortsælge mindre Parceller, naar der kunde opnaas rimelige Priser derfor. Jeg har Lyst til at gøre opmærksom paa — det burde egentlig været anført i Anmærkningerne —, hvordan denne Udstykning er forløbet, hvor mange Parceller der er solgt, og hvilke Priser der er opnaaet. I 1901 blev der paa Faurholm solgt en Parcel paa 4 Tdr. Land for 1,200 Kr., altsaa for 300 Kr. pr. Td. Land, i 1903 en Parcel paa 1/2 Td. Land til 225 Kr., altsaa 450 Kr. pr. Td. Land, i 1908—12 31 Parceller paa tilsammen 291 Tdr. Land for 126,650 Kr. altsaa 435 Kr. pr. Td. Land. Paa Trollesminde er der fra 1899 til 1900 solgt 10 Parceller paa 24 1/2 Td. Land for 10 580 Kr. eller 432 Kr. pr. Td. Land. I 1907 er der solgt 27 Parceller, omfattende 208 Tdr. Land for 89,373 Kr. eller 430 Kr. pr. Td. Land. Der er saaledes indtil Dato solgt i alt 70 Parceller omfattende 528 Tdr. Land for 228,028 Kr. eller gennemsnitlig 432 Kr. pr. Td. Land. Det vil sige, at omtrent 1/3 af de Arealer, der den Gang laa under disse Gaarde, er blevet bortsolgt. Vi ved allesammen, hvorledes denne Udstykning er foregaaet. Den foregik paa ganske almindelig Vis, og det er en Udstykning, der ikke interesserer mig. Derimod vilde det interessere mig, hvis man kunde benytte den Lov, jeg har foreslaaet om Bort salg af Jord i offentligt Eje, saaledes at man brugte denne Jord til Forsøg.

Tilslutningen til Lovforslaget fortjener min Paaskønnelse, for saa vidt angaar §§ 1 og 3, men jeg forstaar ikke rigtig Motiveringen, naar Ordførerne baade for